

Uppföljning av löften från 2018

Uppföljning och lägesrapport beträffande gjorda åtaganden av IUCN:s svenska medlemmar i samband med IUCN:s 70-årsjubileum, maj 2018

Innehåll

Inledning.....	3
1. Coalition Clean Baltic (CCB).....	4
2. Naturhistoriska riksmuseet.....	5
3. Naturskyddsföreningen.....	6
4. Nordens Ark.....	7
5. ProGEO.....	8
6. Regeringskansliet.....	9
7. SLU Artdatabanken.....	10
8. SLU Centrum för biologisk mångfald.....	11
9. Stiftelsen Skansen.....	12
10. Svenska Jägareförbundet.....	13
11. Världsnaturfonden WWF.....	15

Inledning

Den biologiska mångfalden är hotad

Den biologiska mångfalden skapar förutsättningarna för människan att överleva på jorden och är grunden för våra samhällen och ekonomier. Biologisk mångfald innefattar artrikedom, genetisk variation inom arter och mångfalden av ekosystem. Men mångfalden är allvarligt hotad pga. människans sätt att leva, producera och konsumera.

Klimatförändringarna och den minskande biologiska mångfalden är de två stora övergripande globala hoten mot människan och naturen.

Den pågående pandemin orsakad av Covid-19 är en mänsklig katastrof. Världen arbetar i skrivande stund intensivt med att hitta lösningar för att rädda människoliv. Situationen visar med stor tydlighet att människor över hela jordklotet behöver samarbeta för att skapa en hållbar utveckling och framtid.

IUCN visar att samarbete ger lösningar

Den internationella naturvårdsunionen IUCN får ett allt starkare stöd i världen.

Organisationen har globalt samarbete som sin viktigaste metod. IUCN vill med all kraft påskynda arbetet för lösa det internationella samfundets högt uppsatta globala mål för en hållbar utveckling, Agenda 2030. Men ingen regering eller organisation kan ensam möta denna utmaning. IUCN är den globala organisation som för samman länder, miljöorganisationer och andra för att hitta vägar för gemensamma effektiva insatser för en hållbar utveckling med bevarad biologisk mångfald och uppnådda klimatmål. Under organisationens 70-årsjubileum 2018 ville de då 11 svenska medlemmarna i IUCN visa sin vilja att stödja IUCN:s arbete genom att ange löften för framtiden. Det har nu gått två år och här redovisas hur det har gått med att uppfylla dessa löften.

Stockholm 2020-05-22, den biologiska mångfaldens dag.

1. Coalition Clean Baltic (CCB)

Medlemslöfte till IUCN 2018

CCB lovar att:

- arbeta för att skydda och förbättra Östersjöns miljö genom implementering av internationella överenskommelser,
- stötta utvecklingen av ekosystembaserat fiske i Östersjön,
- stötta åtgärder för hotade arter samt sprida best-practice om förvaltning av skyddade områden,
- säkra civilsamhällets deltagande i Östersjöarbetet,
- följa stora infrastrukturprojekt och övervaka hot mot Östersjöns miljö.

Vad har CCB gjort för att uppfylla löftet?

CCB arbetar kontinuerligt för att på nationell, regional och internationell nivå driva implementering av relevanta överenskommelser, till exempel inom HELCOM och EU. CCB stöttar sina medlemsorganisationer i länderna kring Östersjön i att delta i dessa processer och att utöva sina rättigheter till exempel i relation till infrastrukturprojekt där viktiga naturområden påverkas. Vi har tagit fram en serie briefs om förvaltning av viktiga arter och habitat i Östersjöregionen som vi hoppas ska kunna användas av förvaltare för att utveckla lämpliga åtgärder i marina skyddade områden och driver aktivt förvaltning över nationsgränserna inom HELCOM-området. CCB är också mycket aktiv i dialogen kring fiske och fiskeförvaltning både regionalt inom HELCOM samt på EU-nivå.

Vad planerar CCB att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

CCB fortsätter att arbeta på bred front för att driva implementering av internationella överenskommelser och lagstiftning. En av de viktigaste processerna de närmaste två åren är uppdateringen av HELCOMs Baltic Sea Action Plan, som kommer att vara tongivande för miljöarbetet i Östersjöregionen under de närmaste tio åren. CCB deltar i de flesta av HELCOMs arbetsgrupper och driver på för åtgärder som rör allt från biologisk mångfald, artskydd, invasiva arter och fiskeförvaltning till åtgärder för att minska undervattensbuller och tillförsel av näringsämnen. Utmaningen är att se till att den slutgiltiga versionen av planen inte blir urvattnad och tandlös utan innehåller faktiska effektiva åtgärder för att förbättra Östersjöns status.

2. Naturhistoriska riksmuseet

Medlemslöfte till IUCN 2018

Naturhistoriska riksmuseet lovar att till 2020

- ta emot ca 650 000 besökare eller fler per år som genom sina besök får en ökad insikt om biologisk mångfald, geovetenskapliga värden, klimatfrågan och behovet av en hållbar utveckling i världen,
- lägga grunden för museet ca 70 000 årliga besökande elevernas förståelse för naturen, ekosystemens funktion och hur man kan bidra till en bättre framtid för planeten,
- utöka museets digitala pedagogiska stöd till skolor i frågor kring biologisk mångfald med över 50 % jämfört med idag,
- arbeta intensivt med att vidareutveckla analysmetoder för att beskriva minst 100 nya arter för vetenskapen per år och genom storskalig sekvensering av miljö-prover, s.k. e-DNA, påskynda kartläggningen av planetens fauna och flora.

Vad har Naturhistoriska riksmuseet gjort för att uppfylla löftet?

Under 2018-19 har Naturhistoriska riksmuseet tagit emot 651 000 besökare per år. Utbudet har innehållit en stadsodling med inspiration till hur man främjar biologisk mångfald i stadsmiljö och ett escape room, där deltagarna får hitta bevisen för varför insekterna i världen blir färre. De digitala resurserna för lärande med tema biologisk mångfald har ökat med 500%. Här ingår filmer där forskare berättar om arbetet med att kartlägga den biologiska mångfalden och artbingo.

2018-19 beskrevs 269 nya arter. Flera forskningsprojekt rörande evolution, taxonomi och systematik bedrivs. Utveckling av Svensk Biodiversitetsdatainfrastruktur (SBDI), för öppen tillgång och analys av biodiversitetsinformation, påbörjades. Arbeta med att ta fram artspecifika DNA-sekvenser, s.k. DNA-streckkodning, pågår. Ett projekt att kartlägga den svenska insektsfaunan med DNA analyser; Insect Biome Atlas – medborgarforskning med helhetsgrepp om den svenska insektsfaunan startades.

Vad planerar Naturhistoriska riksmuseet att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Naturhistoriska riksmuseet kommer att producera en ny basutställning på tema vatten, där frågor om hållbar utveckling och biologisk mångfald blir centrala delar. Programinnehållet för skolor och övriga besökare i vår nya lokal Labbet ska öka forskningens och samlingarnas tillgänglighet i den publika miljön. Museet planerar att arrangera en forskarfredag med tema Agenda 2030 under hösten 2020. Nya erbjudanden för skolor och lärare kommer i ännu större utsträckning än tidigare att tas fram med utgångspunkt i de globala målen.

Naturhistoriska riksmuseet fortsätter att samla in och beskriva nya arter. Utvecklingen av SBDI går vidare och inom ett par år bör det finnas möjligheter till olika analyser och presentationer av stora mängder biodiversitetsdata. Databaser med artdata baserat på DNA kommer att utökas.

3. Naturskyddsföreningen

Medlemslöfte till IUCN 2018

Naturskyddsföreningen lovar att till 2020:

-fortsätta sitt folkrörelseinriktade arbete inom länsförbund, kretsar, skogs nätverk mm för att engagera människor i miljöarbetet inte minst genom att bidra till att bygga upp kunskap om naturen - medborgardata, så kallad citizen science. Arbeta för att de kvarvarande skyddsvärda skogarna i Sverige undantas avverkning och ges ett långsiktigt skydd.

-arbeta för att regeringen avsätter tillräckliga resurser i statsbudgeten för ersättningar till berörda markägare och till administrativa resurser för genomförande av skyddet framför allt på länsstyrelserna.

-arbeta för att kunskapen om värdefulla skogar ökar. Dels genom att statlig finansiering garanteras för detta, exempelvis via nyckelbiotopsinventeringen och dels genom att föreningen själv gör sitt yttersta för att fortsätta att inventera och kartlägga skyddsvärda skogar som behöver ges ett statligt långsiktigt skydd.

Vad har Naturskyddsföreningen gjort för att uppfylla löftet?

Naturskyddsföreningen har medverkat till kunskapsuppbyggnad genom att dokumentera skogar med höga naturvärden runt om i landet. Detta har skett genom såväl inventeringsresor som kurser. Naturskyddsföreningen har spridit kunskap genom att rapportera naturvårdsviktiga skogar till berörda myndigheter och markägare och verkat för att skyddsvärda skogar ska skyddas. Naturskyddsföreningen har även verkat för ökade anslag till formellt skydd liksom att Skogsstyrelsen ska fortsätta registrera höga naturvärden i skogen, samt att nya incitamentsstrukturer för naturvård i skogen ska tas fram. Föreningen har tagit fram flera förslag till nya incitament vilka har skickats till regerings- och samarbetspartierna. Föreningen påverkansarbete har skett genom såväl direkt politisk påverkan som i debattartiklar och medverkan i relevanta skogspolitiska processer på alla nivåer i föreningen.

Vad planerar Naturskyddsföreningen att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Naturskyddsföreningen avser att:

- fortsätta med det kunskapsuppbyggande arbetet genom citizen science i kretsar, länsförbund och skogsgrupper.

- förmedla kunskap om oskyddade värdefulla skogsbiotoper till myndigheter och markägare och uppmärksamma politiken, allmänheten och marknaden när dessa hotas av avverkning eller avverkas.

- Genom att kartlägga oskyddade och avverkningshotade skogar med höga naturvärden lyfta behovet av ett ökat skydd, ökad kunskap om naturvärden i skogen genom statliga insatser (motsvarande nyckelbiotopsinventering) samt ett ökat anslag för skydd av skog.

4. Nordens Ark

Medlemslöfte till IUCN 2018

På kort sikt jobbar Nordens Ark konkret: Återinplantering och förstärkning av hotade arters populationer genom uppfödning och utsättning. 2018 sätter vi (i samarbete med länsstyrelser, Jägareförbundet m fl) ut fjällgås, grönfläckig padda, större ekbock, bredbandad ekbarkbock, mnemosynefjäril i restaurerade områden. Vi leder och samarbetar i bevarandeprojekt och avelsprogram av hotade arter i Sverige och utomlands, t ex amurtiger, pallaskatt och röd panda i Asien. Vi utbildar och informerar våra 120000 besökare, våra tusentals elever, medlemmar, sponsorer och facebookföljare om artbevarande och uthålligt bruk av naturen. På längre sikt jobbar vi med svårare utmaningar: hur ändrar man våra vanor och beteenden- artbevarande måste genomsyra många aktiviteter i vår omvärld, något vi ständigt får signaler om. Vi fördjupar och breddar våra samarbeten i bevarandeprojekt med andra organisationer- tillsammans når vi fler och drar nytta av varandras kunskaper. Vi är övertygade att grunden för bevarande av arter är att ha en ödmjuk inställning till naturens mångfald.

Vad har Nordens Ark gjort för att uppfylla löftet?

Sedan 2018 har vi fortsatt att inom landets gränser sätta ut fjällgäss, grönfläckig padda, större ekbock, bredbandad ekbarkbock och mnemosynefjäril. Vi har fortsatt med vårt internationella arbete och informations- och utbildningsarbetet vilket medfört att intresset för Nordens Ark har ökat. Sedan 2019 engagerar vi oss också aktivt i forskning som bidrar till kunskap och bevarande av vårt hotade ursprungliga nordiska bi och ekosystemtjänster.

Vad planerar Nordens Ark att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Nordens Ark jobbar oförtrutt vidare med sina åtaganden, bl a genom uppfödning och utsättning av arterna som tagits upp i löftet. . Vi arbetar nu parallellt med att öka uppföljningen av dessa utsättningar. Våren 2020 har flera av ”våra” fjällgäss setts i Kalmarsund, vi följer upp utsättningar av grönfläckig padda på Öland, vi testar och utvecklar metoder med sökhundar för att följa utsättning av skalbaggar. Vi fortsätter att driva och utveckla de internationella projekten: amurtiger, pallaskatt, röd panda. Under 2020 utvecklar vi vårt globala engagemang: genom ett stort bidrag från postkodlotteriet skapar vi Rescue center för utrotningshotade sköldpaddor. Vi fortsätter vårt informations- och utbildningsarbete, intresset ökar och vi har en stigande skara följare på Sociala medier. Sedan 2019 engagerar vi oss också aktivt i forskning som bidrar till kunskap och bevarande av vårt hotade ursprungliga nordiska bi och ekosystemtjänster. Den pågående Coronapandemin drabbar även oss, men vi känner ett otroligt stöd från våra besökare och följare och får daglig feed-back att bevarandearbete ligger människor varmt om hjärtat trots dessa svåra tider.

5. ProGEO

Medlemslöfte till IUCN 2018

ProGEO lovar att till 2020:

- fortsätta att arbeta för att IUCN:s mål om geologisk mångfald och geologiskt arv ska nås,
- verka för att naturen ses i sin helhet där beroendet och samspelet mellan den geologiska och biologiska mångfalden är en grundläggande funktion och att dessa faktorer utgör grunden för ekosystem och att förlusten av dessa system skapar utarmning av biologisk mångfald och är en av de största orsakerna till att världen ständigt förlorar arter,
- engagera sig inom IUCN:s kommittéarbete, påverkansarbete i policyfrågor och politiska frågeställningar, exempelvis inom naturskydd, ekosystemtjänster och hållbarhetsfrågor,
- verka för ökat skydd av geologisk mångfald som skapar förutsättningar för bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Vad har ProGEO gjort för att uppfylla löftet?

ProGEO:s engagemang i IUCN har sedan 2018 fortsatt inom huvudsakligen tre områden. Såsom medlem har vi bidragit med synpunkter och förslag till IUCN:s kommande program och dokumentet WCPA Mandate. Inför världskongressen och medlemsmötet i Marseille har ProGEO tillsammans med två andra medlemmar lämnat in tre motioner, som senare har sammanslagits till en godkänd motion. ProGEO har också fortsatt sitt deltagande i IUCN:s Geoheritage Specialist Group. Utöver dessa insatser planeras ProGEO:s egen internationella konferens där sessioner kommer att adressera geologiska aspekter i naturmångfald, naturvård och skyddade områden. ProGEO:s vetenskapliga tidskrift Geoheritage inkluderar aspekter som täcker en stor del av Agenda 2030:s 17 hållbarhetsmål, däribland 14 Hav och marina resurser samt 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Vad planerar ProGEO att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

ProGEO kommer att fortsätta sitt engagemang i IUCN, aktivt delta i Marseillekongressen 2021, och fortsätta arbeta på våra plattformar för att sträva mot att integrera geologiskt arv och geologiska mångfaldsaspekter i hållbarhets- och naturvårdsarbete. Vi arbetar för att öka samverkan mellan grannländers ProGEO-grupper, främst i Europa. För närvarande befinner vi oss i en fas där ett större ProGEO-nätverk också håller på att etableras internationellt.

6. Regeringskansliet

Medlemslöfte till IUCN 2018

Karolina Skog, Miljöminister 2018-05-22:

Sveriges regering har en hög ambitionsnivå vad gäller att skydda värdefull natur. Regeringens satsning möjliggjorde under 2017 skydd av cirka 84 000 hektar värdefulla skogar, fjäll, havsområden och våtmarker. Etappmålet som avser det formella skyddet av skogsmark innebär att 150 000 hektar ska skyddas mellan åren 2012 till 2020. Med de satsningar som regeringen lagt in i budget för 2019 kommer detta arealmål att uppnås.

-Jag lovar att, om jag får möjlighet att fortsätta som miljöminister efter valet, slåss för att Sverige ska uppnå den del av etappmålet som rör formellt skydd av skogsmark till år 2020. Sverige har redan nått 10 procents-målet för skydd av marina skyddade områden räknat i areal, men kvalitetsarbetet måste växlas upp ytterligare.

-Jag lovar att regeringen, i samarbete med IUCN kommer påbörja arbete med ekosystembaserad förvaltning av haven kopplat till bl a havsplanering och utvecklingsfrågor.

Vad har Regeringskansliet gjort för att uppfylla löftet?

Regeringen har arbetat för att Sverige ska uppnå den del av etappmålet som rör formellt skydd av skogsmark och är mycket nära att nå målet, men det kommer sannolikt inte att nås till 100 % under 2020. Skälet till detta är att regeringen inte fick igenom det förslag till budget för naturvårdsarbetet i budgetpropositionen för 2019 eftersom riksdagen valde att besluta om en budget som lades fram av M och Kd och som innebar kraftiga nedskärningar av resurserna för naturvården. Budgetarbetet för 2021 pågår och regeringen räknar med att det ska finnas ekonomiska förutsättningar för att målet ska nås under 2021.

Arealmålet för marina miljöer har uppnåtts och ligger på 13,8 %. Regeringen har arbetat med att utveckla kvalitativa mål som konnektivitet. Regeringen har fortsatt med detta arbete, bl.a. bereds under våren 2020 havsplaner i regeringskansliet. Samarbetet med IUCN i utvecklingsfrågor, i synnerhet om klimatrelaterade havsfrågor, fortsätter.

Vad planerar Regeringskansliet att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Planerade åtgärder för att ytterligare nå uppfyllelse av åtagandet

Miljöminister Isabella Lövin fortsätter arbetet med att utveckla en hög ambitionsnivå i bevarandet av den biologiska mångfalden i Sverige och globalt. När det gäller områdesskydd behöver värdefulla skogar, våtmarker, hav och andra naturområden skyddas från sådana ingrepp som skadar deras naturvärden som biologisk mångfald, ekosystemtjänster, kulturmiljövärden, friluftsliv mm. Arbetet med att skydda hotade arter behöver fortsätta, bruksmetoder inom skogs- och jordbruk behöver fortsätta att miljöanpassas, invasiva arter bekämpas, pollinering av insekter säkras. Kunskapen om den biologiska mångfalden behöver stärkas genom fortsatta satsningar på artprojektet och medborgarkunskap.

Skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden ska nås även om vi behöver fortsätta ett antal år efter det tänkta slutåret 2020.

7. SLU Artdatabanken

Medlemslöfte till IUCN 2018

Artdatabanken lovar att till 2020:

- bedöma utdöenderisken för minst 20 000 arter inför Rödlista 2020,
- ta fram data om tillståndet för arter och naturtyper i EU:s naturvårdsdirektiv, så att Sverige kan bidra till att dessa uppnår gynnsam bevarandestatus,
- presentera kunskapen om Sveriges arter i en ny samlad webbportal så att arter inte påverkas negativt till följd av brist på information,
- ta fram innehållet till nästa och avslutande Nationalnyckel om bladmossor,
- engagera allmänheten i kartläggning av Sveriges flora och fauna.

Vad har SLU Artdatabanken gjort för att uppfylla löftet?

Artdatabanken har bedömt utdöenderisken för 21 700 arter och tagit fram Rödlista 2020 som publicerades 2020-04-22.

Artdatabanken har tagit fram data om tillståndet för arter och naturtyper i EU:s naturvårdsdirektiv, så att Sverige genom Naturvårdsverket, 2019 kunde rapportera till EU-kommissionen, statusen för arter och naturtyper i art- och habitatdirektivet samt trender för fåglar enligt fågeldirektivet.

Artdatabanken lanserade i maj 2019 den nya versionen av Artfakta.se med information om samtliga Sveriges kända flercelliga arter. Mest utförlig är den om de rödlistade, de invasiva samt de arter som publiceras i Svenska artprojektet (Nationalnyckeln).

Artdatabanken publicerade hösten 2019 den avslutande Nationalnyckeln om bladmossor, har arbetat med flora- och faunaväkteri, skapat rapportering till Artportalen via mobilen och utvecklat systemet invasivaarter.nu som har gjort det enklare för allmänheten att rapportera fynd av främmande invasiva arter. I Artnyckeln.se har Artdatabanken publicerat digitala nycklar för 20 artgrupper som kan användas på dator och i mobil.

Vad planerar Artdatabanken att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Åtagandena är uppfyllda och Artdatabanken arbetar vidare med att utveckla dem och att ytterligare förmedla arbetet till myndigheter och allmänhet. Artdatabankens webapplikationer planeras att fyllas med ytterligare innehåll och utvecklas med förenklade sätt till åtkomst och egen rapportering av data. Artdatabanken arbetar vidare för att maximera utväxlingen mellan forskning, naturvårdande myndigheter och den naturintresserade allmänheten, till gagn för en rik och känd natur samt samtliga dessa aktörer.

8. SLU Centrum för biologisk mångfald

Medlemslöfte till IUCN 22 maj 2018

CBM lovar, som forskningsorganisation, att:

- producera samhällsrelevant forskning om hur människans negativa påverkan på biologisk mångfald kan minskas,
- sprida tvärvetenskaplig kunskap om det mångsidiga samspelet mellan biologisk mångfald och samhällsutveckling,
- gynna integrering av biologisk mångfald i olika sektorer,
- skapa förutsättningar för tvärvetenskaplig och transdisciplinär dialog.

Vad har CBM gjort för att uppfylla löftet?

CBM har i nära samarbete med aktörer inom olika samhällssektorer arbetat vidare med att ta fram kunskap som visar hur vi kan bevara och hållbart nyttja biologisk mångfald, och samtidigt förbättra samhället, nu och i framtiden. Vi har arbetat brett med varierande frågor som exempelvis infrastrukturens påverkan på landskapsekologi, äldre spannmålssorters resiliens eller om landskapsperspektivet kan vara en nyckel till hållbart skogsbruk. I arbetet kombineras spetskompetens med samverkan över ämnes- och organisationsgränser, både inom och utanför forskarvärlden. CBM:s forskning och utredningsarbete sker tillsammans med dem där kunskapen ska komma till användning, för en samhällelig omställning till nytta för biologisk mångfald.

Den kunskap vi tar fram efterfrågas mer och mer på olika arenor, och CBM finns med i bl a radio och TV exempelvis i de internationella förhandlingarna om mål för framtiden. Andra kanaler är vår tidskrift Biodiverse, konferenser mm där vi delar med oss av kunskap, och skapar möjlighet till dialog med samhällsaktörer av betydelse för biologisk mångfald.

Vad planerar CBM att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Vi står inför komplexa samhällsproblem kopplade till akut hotad biologisk mångfald och klimatförändringar. Helhetsperspektiv och insatser från alla samhällsaktörer behövs. CBM stärker därför nu ytterligare sin vetenskapliga grund inom gränsöverskridande forskning genom bl a en samhällsvetenskaplig professur.

CBM fortsätter att arbeta inom tidigare inriktningar som forskning om lokal och traditionell kunskap, lärande och hållbart nyttjande kopplat till biologisk mångfald. Bevarandemedicin (kopplingen mellan människans och de vilda djurens hälsa) kan förhoppningsvis fortsätta. Nytt tillkommer som t ex temat företagare och forskare som tillsammans hittar vägar framåt i arbetet för hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

CBM fortsätter att vara aktiv i internationella förhandlingar för nya globala biodiversitetsmål.

9. Stiftelsen Skansen

Medlemslöfte till IUCN 2018

Skansen lovar att till 2020:

-utveckla arbetet med information om samspelet mellan människa djur och natur.

-från 2018 och framåt ha minst 850 skolklasser och liknande grupper på besök som får organiserad, upplevelsebaserad undervisning om hållbarhet, biologisk mångfald, djur och natur.

- öppna Baltic Sea Science Center senast 2019 som ska vara ett unikt upplevelsecenter för Östersjöns biologiska mångfald och ta emot ytterligare 500 besökande skolklasser som får organiserad undervisning om hur vi människor påverkar livet i havet.

-ha totalt 1500 bokade skolklasser senast 2020 i organiserad undervisning om biologisk mångfald och hållbarhet. Därutöver ska minst lika många skolklasser bedriva egen undervisning på Skansen.

-ska alla Skansens 1,4 miljoner årliga gäster under sina besök ges större utrymme att reflektera över hållbarhet och biologisk mångfald på ett positivt sätt.

Vad har Skansen gjort för att uppfylla löftet?

Skansen har fortsatt sitt arbete med att informera människor om vår påverkan på djuren och deras livsmiljöer. Under 2019 färdigställdes en ny skyltning i hela djurparken, där människans förhållande till djur över tid tydligare framgår. År 2019 hade vi över 1,4 miljoner gäster och vi har dagligen haft ett 10-tal muntliga informationstillfällen kring våra djur och digitala gästräknare indikerar att 80-90% av våra gäster besöker de flesta av våra djuranläggningar.

Tillsammans med Sveriges lantbruksuniversitet, Stockholms Universitet, Stockholm Vatten och Avlopp och stiftelsen Baltic Sea 2020 har vi tagit fram ett koncept för en unik informationsanläggning om Östersjön och människans påverkan på den. Totalt har ca 150 miljoner investerats vårt nya Baltic Sea Science Center vilket öppnade under april 2019. Anläggningen har under det första året besökts av över 600 000 gäster.

För att nå målet på 1500 skolklasser under 2020 har vi ingått ett samarbete med Stockholm Vatten och Avfall där de står för utbildningskostnaden av 300 skolklasser per år. Vi har även ett samarbete med Konsumentföreningen Stockholm för utbildning av yngre barn om hållbarhet i hemmet. Totalt har vi gått från att vara två utbildade pedagoger till att vara fem heltidspedagoger, där fyra har relativt aktuell erfarenhet från skolan och lärarbehörighet.

Målet att nå 1500 skolgrupper kvarstår. Situationen med covid-19 innebär att det kan bli svårt att nå målet fullt ut i år, men vår strävan fortsätter.

Vad planerar Skansen att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Situationen med Covid-19 har påverkat Skansens ekonomi allvarligt, då över 70 % av våra intäkter är gästbaserade och 50% av våra gäster kommer från utlandet. Vi hoppas att vi snart kan återgå till det normala, eller finna andra finansieringsvägar för vår utbildningsverksamhet. Vi söker därför efter fler medfinansierare till våra utbildningsprojekt vilka inte bär sig själva ekonomiskt.

Vi undersöker även möjligheterna att ställa om vår djurkollektion mer mot hotade djur, men även dessa omställningar kostar pengar och kan försenas på grund av rådande situation.

10. Svenska Jägareförbundet

Medlemslöfte till IUCN 2018

Svenska Jägareförbundets lovar att:

-stimulera och kompetensförsörja jägarna, som ägnar 10 miljoner dagar per år åt att vårda viltets livsmiljöer och reglera viltstammarna,

-gynna den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna genom att skapa variation i landskapet genom biotopvårdande viltvårdsinsatser,

-fungera som ”early warning system” åt staten när det gäller förändringar i naturen som observeras av Sveriges 300 000 jägare när de vistas i naturen,

-leda projekt för att bekämpa de invasiva arterna mårddhund och mink så att mårddunden inte får en större etablering i landet och så att skador av minken minimeras,

-under perioden 2018–2024 bistå myndigheterna i arbetet med att sprida information om olika invasiva arter till jägarkåren och att uppmana till rapportering av deras förekomst.

Vad har Jägareförbundet gjort för att uppfylla löftet?

Under 2018 och 2019 har direkt utbildning av jägare skett med 12-13 000 personer per år. Exempel på utbildningar är viltvård, viltsjukdomsprovtagning, spillningsinventeringar, tillvaratagande, fältvilt mm.

Förbundet har medverkat till att närmare 700 våtmarker om totalt ca 6 500 hektar restaurerats eller återskapats sedan 1995. De flesta typer av våtmarker finns representerade, allt från små viltvatten till större våtmarker både i skog och på åkermark.

Projekt Fjällgås har med riktade insatser fått den negativa populationsutvecklingen att vända. Tack var projektet som startade på 1980-talet finns det kvar en häckande stam av fjällgäss i Sverige. Sverige hyser idag den enda populationen av fjällgäss inom EU:s gränser. Ett utbrett samarbete med andra organisationer i de länder som berörs av denna långflyttande fågel är centralt.

Fältviltprojektet som på allvar drog igång 2018 har drivits vidare med såväl föredrag som fältvandringar. Jägareförbundet Skåne har låtit producera en fältviltbok som lanserades under 2019. Boken är fylld med kunskap och praktiska tips där intresserade jägare och markägare kan hämta inspiration för att utveckla biotoperna så de gagnar fältviltet.

Svenska Jägareförbundet har sedan 2010 lett arbetet med att bekämpa den invasiva främmande mårddunden i landet på uppdrag av Naturvårdsverket. Arbetet har varit mycket framgångsrikt, mårddundspopulationen har begränsats i antal och de fåtal djur som idag förekommer hålls inneslutna i Norrbotten och norra Västerbotten.

Jägareförbundet ägnar mycket tid åt att sprida information till jägarkåren, men också till allmänheten i stort, för att få deras hjälp med att lokalisera och begränsa invasiva arter. Under 2019 deltog vi även i en gemensam medieinsats av de svenska IUCN-medlemmarna, ledd av Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten, för att uppmärksamma problemet med IAS och för att få hjälp av allmänheten. Det pressmeddelande Jägareförbundet släppte den 17/5 om problemet med, och projektets kommande insats mot, vattensköldpaddor gav mycket bra gensvar. Under maj-juli

rapporterade över 100 olika media, bl.a. TT, Aftonbladet och 19 olika SR-radiokanaler om insatsen och varför det är viktigt att ta bort sköldpaddorna. Det planeras att insatsen ska upprepas under 2020.

Vad planerar Jägareförbundet att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

Jägareförbundet avser att fortsätta fjällgåsprojektet, arbetet med att anlägga och restaurera våtmarker, arbeta med att bekämpa invasiva främmande arter som mårhund och vattensköldpaddor. Från 2020 har Jägareförbundet ett ramavtal för arbetet med alla invasiva främmande landlevande ryggradsdjur med Naturvårdsverket. Ramavtalet avser två år med möjlighet till förlängning ytterligare två år. Sedan 2018 leder Jägareförbundet även ett eget EU-projekt (Interreg) med ett permanent kostnadseffektivt förvaltningssystem för mink i värdefulla naturområden som mål. Mer information om arbetet med invasiva främmande arter finns att läsa på; www.invasiva.se.

Jägareförbundet arbetar med metoder för att samordna det stora antalet foton som tas med s.k. viltkameror av Sveriges jägare. En ändrad kameranlagstiftning möjliggör att allt fler jägare tar allt fler bilder. Dessa foton kan fungera som ett effektivt övervakningssystem för den svenska faunan.

11. Världsnaturfonden WWF

Medlemslöfte till IUCN 2018

Världsnaturfonden WWF lovar att till 2020:

- arbeta för klimatet, påverka världsledande företag att skärpa sin klimatpolicy och genom WWF:s stora satsning "One Planet Cities" förmå ett hundra städer i världen att ha åtgärder för att stoppa den globala uppvärmningen till 1,5 grader senast 2020.
- satsa 5 miljoner euro per år till lokalt arbete för skogsskydd i världen och ha påverkat majoriteten av de svenska 20 mäktigaste skogsaktörerna att sätta tydliga mål för ökad miljöhänsyn i skogsbruket inklusive hela produktkedjan.
- satsa 6,5 miljoner euro årligen för artskydd och för att bekämpa olaglig handel med hotade arter
- vara pådrivande och stötta utvecklingen av att en internationell överenskommelse för att skydda havsområden utanför nationell jurisdiktion
- senast 2020 ha producerat fisk-, kött- och vegoguides för att vägleda konsumenter till mer ansvarsfullt och miljömässigt handlande.
- stärka kapaciteten för utsatta grupper bland etniska minoriteter, lokalbefolkningar, kvinnor och barn för att kräva sina rättigheter till rättvis fördelning av hållbart nyttjade naturresurser.

Vad har WWF gjort för att uppfylla löftet?

- Inom globala stadsutmaningen "One Planet Cities Challenge" har de drygt 250 deltagande städernas klimathandlingsplaner och åtgärder utvärderats. Endast 13 av dessa är i dagsläget i linje med 1,5-gradersmålet, men fler ligger nära målnivån. Sedan 2018 har antalet globala företag som satt klimatmål i linje med vetenskapen inom WWFs initiativ "Science Based Targets" ökat från drygt 100 till över 300.
- WWF har under 2019 satsat närmare 70 miljoner kronor till lokalt arbete för skogsskydd & ansvarsfullt bruk av världens skogar i cirka 25 länder. WWF har påverkat flera av de mest betydelsefulla globala skogsaktörerna med koppling till svenskt näringsliv att sätta nya och ambitiösa hållbarhetsmål för bland annat inköp av skogsråvara bl.a IKEA, Tetra Pak.
- WWF har under 2018-2019 satsat ca 86 miljoner kronor på arbete med att skydd av arter och deras livsmiljöer, och att bekämpa olaglig handel med hotade arter.
- WWF har deltagit i förhandlingarna om ett globalt avtal för havsområden utanför nationell jurisdiktion och bl.a. arrangerat sidoevenemang och webinarier.
- WWFs Fiskguide har funnits i Sverige sedan 2002. Stöd till partnerorganisationer i de Baltiska länderna har stärkt arbetet med fiskguider även i Estland, Lettland och Litauen. Under 2019 nylanserades Köttguiden med uppdaterat innehåll om importerade ostar och importerat kött. Under 2018 lanserades One Planet Plate, ett koncept för måltider som gör att vi klarar 1,5-gradersmålet och som är bra för biodiversiteten.

-Världsnaturfonden WWF har gett ca 100 miljoner kronor årligen i stöd till civilsamhällesorganisationer och lokalsamhällen i främst Sydostasien, Afrika, Västra Balkan och Ryssland. Stöden fokuserar på kapacitetsutveckling och påverkansarbete för deltagande, rättvis fördelning och hållbart nyttjande av naturresurser.

Vad planerar WWF att göra för att fortsätta uppfylla löftet?

-WWF avser att fortsätta med initiativen ”One Planet Cities” och ”Science Based Targets” för att få städer och företag att sätta mål och genomföra åtgärder i linje med Parisavtalets mål.

-WWF avser att under 2020 satsa närmare 70 miljoner kronor på lokalt arbete för skogsskydd & ansvarsfullt bruk av världens skogar i cirka 25 länder. Denna satsning planeras fortsätta i motsvarande storleksordning under 2021. WWF fortsätter arbeta med att påverka de viktigaste aktörerna för världens skogar kopplat till svenskt näringsliv.

-Världsnaturfonden WWF avser att fortsätta sitt arbete med att skydd av arter och deras livsmiljöer, och att bekämpa olaglig handel med hotade arter.

-WWF avser att analysera den föreslagna avtalstexten i förhandlingarna om ett globalt avtal för havsområden utanför nationell jurisdiktion och föreslå ändringar och tillägg. WWF planerar även att delta i nästa förhandlingsomgång samt driva på viktiga grupper av medlemsländer för att få till ett så starkt avtal som möjligt.

- Stöden till civilsamhällesorganisationers och lokalsamhällens kapacitetsutveckling och påverkansarbete fortsätter i minst samma skala. Rysslandsprogrammet går i en ny fas, och ett nytt program för ökat deltagande i internationellt påverkansarbete startas under 2020.
